

Sygn. akt VI Ka 1301/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Maciej Schulz (spr.)

Sędziowie: SSO Jacek Matusik

SSO Michał Chojnowski

Protokolant: p.o. protokolanta sądowego Sylwester Sykut

przy udziale Prokuratora Wojciecha Groszyka

po rozpoznaniu dnia 21 marca 2017 r.

sprawy Ł. K. syna M. i A. ur. (...) w L. oskarżonego z art. 278 § 1 kk w zb. z art. 276 kk w zb. z art. 279 § 1 kk w zb. z art. 287 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego i obrońcy

od wyroku Sądu Rejonowego w Legionowie

z dnia 21 lipca 2016 r. sygn. akt II K 104/15

uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I, II i IV i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w Legionowie do ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. W. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w II instancji oraz podatek VAT.

SSO Jacek Matusik SSO Maciej Schulz SSO Michał Chojnowski

Sygn akt VI Ka 1301/16

UZASADNIENIE

Ł. K. został oskarżony o to, że w dniu 25 maja 2014 roku w L., woj. (...) dokonał zaboru w celu przywłaszczenia torebki z zawartością telefonu komórkowego marki S. (...) o n (...), telefonu komórkowego marki S. (...), portfela z pieniędzmi w kwocie ok 20 zł, prawa jazdy na nazwisko E. P. oraz karty płatniczej nr (...) wydanej przez (...) Bank (...) S.A. na szkodę E. P., a następnie działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, bez upoważnienia wpłynął na automatyczne przetwarzanie danych informatycznych i zmienił zapisy danych informatycznych rachunku bankowego prowadzonego przez (...) Bank (...) S.A. dla E. P. zmieniając saldo dostępnych środków pieniężnych znajdujących się na tym rachunku, w ten sposób, że po uprzedniej kradzieży karty płatniczej o nr (...) należącej do E. P. dokonał włamania na powyższy rachunek bankowy poprzez kilkukrotne przyłożenie do terminalu przedmiotowej karty, bez podania Kodu PIN, a następnie kradzieży pieniędzy w łącznej kwocie 142,29 zł dokonując płatności za zakupy w następujących sklepach:

- (...) w L. ul. (...) na kwotę 39,50 zł, 29,40 zł oraz 45,49 zł,
- (...) w L. ul. (...) na kwotę 27,90 zł,

Powodując u E. P. łączną szkodę w kwocie 2.401,29 zł, przy czym czynu dopuścił się po odbyciu, co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne,

Tj. o czyn z art. 278 § 1 kk w zb z art. 276 kk w zb z art. 279 § 1 kk w zb. Z art. 287 kk w zw. z art. 11 § 1 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Legionowie wyrokiem z dnia 21 lipca 2016 roku w sprawie II K 104/15 orzekł:

I. w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu Ł. K. w akcie oskarżenia uznał go za winnego, tego, że w miejscu i czasie jak w zarzucie po dokonaniu przez inną ustaloną osobę kradzieży torebki z zawartością telefonu komórkowego marki S. (...) o nr (...), telefonu komórkowego marki S., portfela z pieniędzmi w kwocie około 20 zł prawa jazdy na nazwisko E. P. oraz karty płatniczej nr (...) wydanej przez (...) Bank (...) na szkodę E. P. dokonał wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą włamania na powyższy rachunek bankowy poprzez kilkakrotnie przyłożenie do terminalu przedmiotowej karty, bez podania kodu PIN, a następnie kradzieży pieniędzy w łącznej kwocie 142,29 zł dokonując płatności za zakupy w następujących sklepach:

(...) w L. ul. (...) na kwotę 39,50 zł, 29,40 zł oraz 45,49 zł,

(...) w L. ul. (...) na kwotę 27,90 zł, przy czym czynu dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu kary, co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, co stanowi przestępstwo z art. 279 § 2 kk w zb. z art. 287 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

II. na podstawie art. 230 § 2 kpk orzekł zwrot sklepowi (...) w L. dowodu rzeczowego wymienionego w wykazie na k. 49 pod poz. 1, Bankowi (...) w L. dowodu rzeczowego wymienionego w wykazie na k. 100 pod poz. 1, E. P. dowodu rzeczowego wymienionego w wykazie na k. 179 pod poz.1

III. na podstawie art. 619 § 1 kpk zasądził od Skarby Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej J. C. kwotę 723 (siedemset dwadzieścia trzy) złote i 24 (dwadzieścia cztery) grosze tytułem niepłaconej pomocy prawnej za obronę udzieloną z urzędu.

IV. na podstawie art. 624 § 1kpk w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego z obowiązku zwrotu kosztów sądowych i przejął je na rzecz Skarbu Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator, zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego Ł. K.. Wyrokowi temu zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych polegający na dowolnej ocenie materiału dowodowego z naruszeniem zasad logicznego rozumowania poprzez oparcie rozstrzygnięcia na faktach w istocie niepotwierdzonych materiałem dowodowym, a także poprzez nieuzasadnioną odmowę dania wiary znacznej części zeznań E. P. złożonych w toku postępowania przygotowawczego oraz daniu wiary dowodom nieprzekonującym i niepotwierdzonym pozostałym materiałem dowodowym w postaci zeznań A. M. (1) i przyjęcie, że kradzieży torebki dokonała inna osoba niż Ł. K., które to uchybienia ostatecznie doprowadziły do zmiany zarzutu oskarżonemu. Wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Od powyższego wyroku apelację wniósł także obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając:

- obrazę przepisów postępowania karnego mającą wpływ na treść orzeczenia, art. 4 kpk poprzez naruszenie zasady obiektywizmu, polegający na oparciu orzeczenia wyłącznie na fragmentach wyjaśnień dwóch świadków A. M. (1) oraz D. A. (1), a także pokrzywdzonej E. P.;
- rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności,

wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku oraz złagodzenie orzeczonej kary poprzez wymierzenie jej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wywiedziona przez prokuratora apelacja zasługiwała na uwzględnieniu. Rozważania merytoryczne w toku kontroli instancyjnej w zakresie prawidłowości rozstrzygnięcia i okoliczności podniesionych przez skarżącego prowadzą do konkluzji o konieczności uchylecia wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na wstępie należy zauważyć, iż Sąd Rejonowy w Legionowie w pisemnym uzasadnieniu wyroku wskazał, że to A. M. (1) dokonał kradzieży torebki, tym samym eliminując z opisu czynu oraz kwalifikacji prawnej zarzut kradzieży. Następnie przeprowadził wywód, z którego wynika, że sprawstwo oskarżonego w zakresie posłużenia się na szkodę pokrzywdzonej ukradzioną uprzednio kartą bankomatową nie budzi wątpliwości. Stanowisko Sądu zostało więc arbitralnie ustalone, tylko na podstawie zeznań świadka A. M. (1). Ponadto Sąd wskazał, iż to A. M. (1) dokonał kradzieży torebki w tym karty płatniczej, natomiast jej użycie nastąpiło wspólnie i w porozumieniu przez oskarżonego. Wobec powyższego należało stwierdzić, iż uzasadnienie Sądu I instancji jest niespójne wewnątrznie.

Oskarżenie Ł. K. o kradzież torebki wraz z zawartością, a także o włamanie się do rachunku bankowego pokrzywdzonej i dokonanie kilku transakcji bez użycia kodu PIN na szkodę pokrzywdzonej opierało się na poszlakach, wzmocnionych zeznaniami pokrzywdzonej. Sąd Rejonowy w Legionowie stwierdził, że materiał dowodowy zebrany w sprawie prowadzi do konkluzji, że to A. M. (1) dokonał kradzieży torebki wraz zawartością, bazując jedynie na wyjaśnieniach i zeznaniach świadków, które jak sam ocenił są sprzeczne, nielogiczne oraz niewiarygodne z uwagi na fakt, iż zarówno oskarżony, jak i świadkowie w dniu zdarzenia znajdowali się pod wpływem alkoholu, który wpłynął na zdolność ich percepcji a także pamięć.

Sąd Rejonowy bezkrytycznie uznał za wiarygodne A. M. (1), ignorując i obdarzając tym samym przymiotem niewiarygodności pokrzywdzonej. Na skutek takiej właśnie oceny zeznań świadków, Sąd Rejonowy przyjął, że to A. M. (1) dokonał zarówno zaboru torebki jak i płatności kartą płatniczą pokrzywdzonej, co zasługuje na krytykę, co podnosi prokurator. W tym miejscu należy także odnieść się do kolejnego nielogicznego wniosku Sądu I Instancji, a mianowicie, Sąd Rejonowy w swoim uzasadnieniu, wskazał, że przymiotem wiarygodności obdarzył zeznania A. M. (1), w którym ten przyznał się do kradzieży torebki, natomiast jako niewiarygodne ocenił twierdzenie, że świadek nie posługiwał się skradzionymi kartami, ani nie miał świadomości by oskarżony się nim posłużył, nie mniej jednak sąd I instancji dokonując zmiany kwalifikacji wskazał, że oskarżony posłużył się wspólnie i w porozumieniu kartą z innymi ustalonymi osobami. W swoim uzasadnieniu Sąd I instancji wprawdzie wskazał, że na nagraniu monitoringu to oskarżony płaci kartą pokrzywdzonej, wywodząc z tego faktu tylko wniosek, iż zdawał sobie sprawę, że była kradziona.

Powyższe ustalenie pozostaje w jawnej sprzeczności z zeznaniami pokrzywdzonej, która podczas pierwszego okazania wskazała oskarżonego, jako osobę, która odprowadzała ją do domu i dokonała zaboru torebki. Należy także zwrócić uwagę, że świadek M. K. podczas okazania w toku postępowanie przygotowawczego wahała się między mężczyzną nr 3 a 4 (nr 4 to oskarżony) z karty poglądowej, mimo iż nie jest to kategoryczne wskazanie, to jednak powinno wpłynąć na ustalenie stanu faktycznego w sprawie. Należy także podkreślić, że pokrzywdzona podczas okazania osób z tablicy poglądowej nr II (k.68v) nie rozpoznała A. M. (1). Sąd I instancji mimo, iż obdarzył wiarą zeznania D. K., to jednak nie uwzględnił ich przy ustalaniu pełnego stanu faktycznego.

Sąd I instancji także zignorował okoliczność, że na nagraniu z monitoringu ze sklepu, widać, że to oskarżony próbuje zapłacić kartą, jednak następuje odrzucenie transakcji, a następnie chowa ją do swojego portfela. W związku z powyższym Sąd I Instancji w nieuzasadniony sposób przyjął, że A. M. (1) dokonał kradzieży torebki, a następnie telefon oraz kartę kredytową przekazał Ł. K., a który następnie telefon przekazał D. A. (1), co jest teorią nielogiczną.

W kwestii zaś zeznań A. M. (1) podnieść należy, jak słusznie zauważył prokurator, że jego zeznania nie wytrzymują konformacji z zasadami logicznego rozumowania, a także dość istotną okolicznością, jaką jest fakt, iż pokrzywdzona wyjęła klucze ze swojej torebki, o czym świadczy fakt, iż dostała się do domu. Wobec takiego stanu faktycznego, nielogicznym i niespójnym wydają się zeznania, że on niósł jej torebkę całą drogą, po czym pokrzywdzona weszła do klatki, a on się wraz z torebką oddalił. Przy uwzględnieniu, iż pokrzywdzona znajdowała się w stanie upojenia

alkoholowego i nawet, że A. M. (1) niósł jakiś czas jej torebkę, to by wyjąć klucze z torebki pokrzywdzona musiała znów wejść w jej posiadanie.

Również zeznania świadków oraz wyjaśnienia oskarżonego w zakresie, w jaki sposób świadek D. A. (1) wszedł w posiadanie telefonu pokrzywdzonej wskazują na sprawstwo oskarżonego. D. A. (1) pierwotnie stwierdził, iż telefon otrzymał od oskarżonego. Mimo następnie zmiany swoich zeznań, przy uwzględnieniu całokształtu materiału dowodowego należałoby przyjąć, że wersja, iż telefon świadek otrzymał od oskarżonego, jest najbardziej prawdopodobna.

Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych pominął zupełnie zeznania pokrzywdzonej, wskazując lakonicznie, że z uwagi na stan upojenia alkoholowego i rozbieżności w swoich zeznaniach, nie stanowią one podstawy do ustaleń faktycznych. Takie założenie nie może się ostać, szczególnie, w obliczu iż zarówno oskarżony jak i świadkowie tego dnia byli pod wpływem alkoholu. Wobec powyższego należałoby pominąć zeznania i wyjaśnienia wszystkich uczestników. Jednak nawet przy takim założeniu, kwestia posiadania kluczy przez pokrzywdzoną, w momencie pozbawienia jej torebki, jest bezsporna.

Należy podkreślić, że w procesie poszlakowym, sąd przyjmując sprawstwo oskarżonego musi, bowiem wykazać, że nie ma możliwości przyjęcia innych, równorzędnych wersji zdarzenia, poza przez niego ustaloną. W niniejszym stanie faktycznym niezbędne wydaje się na podstawie całości materiału dowodowego odtworzenie najbardziej prawdopodobny przebieg zdarzeń, szczególnie, w jakich okolicznościach mężczyźni tj. oskarżony, D. A. (1) oraz A. M. (1) się spotkali, zanim poszli do sklepu po alkohol.

Omówione okoliczności, czynią koniecznym uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Sąd ponownie analizując przedmiotową sprawę, w kontekście jej realiów winien drobiazgowo prześledzić zebrany w sprawie materiał dowody, a także wnikliwie oraz szczegółowo przeanalizować zeznania świadków oraz wyjaśnienia oskarżonego.

Z tych wszystkich powodów Sąd Okręgowy uznał, że postępowanie przed Sądem I instancji musi zostać powtórzone, mając na uwadze Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 kwietnia 2005 r. II AKa 102/05, w którym stwierdzono, że „Gdy sąd odwoławczy odmiennie - zgodnie z zarzutami apelacji wniesionej na niekorzyść oskarżonego przez prokuratora - ocenia ustalenia stanu faktycznego i w konsekwencji uznaje za uzasadnioną zmianę kwalifikacji prawnej czynu, w wypadku gdyby uznał jednocześnie za stosowne rozważyć orzeczenie surowszej niż to uczynił sąd I instancji kary, winien zaskarżony wyrok uchylić i przekazać sprawę sądowi okręgowemu celem ponownego jej rozpoznania.”

W zakresie zaś apelacji obrońcy oskarżonego, wobec faktu, iż wyrok Sądu I instancji został uchylony i przekazany do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, nie była ona rozpoznawana, gdyż jest bezprzedmiotowa, szczególnie z uwagi na uwzględnienie apelacji prokuratora.

Na marginesie Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż Sąd I instancji dokonując zmiany opisu czynu, podał niewłaściwy numer (...) skradzionego telefonu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.

SSO Maciej Schulz SSO Jacek Matusik SSO Michał Chojnowski